

Beantwoording vragen uit Integraal Afwegingskader (IAK)

1. Wat is de aanleiding?

Momenteel bestaan er zeven locaties van ouderparticipatiecrèches (opc's) in Nederland waar in totaal rond de 120 kinderen worden opvangen. Opc's bestaan al langere tijd in Nederland, sommige sinds decennia. Hoewel zij nu onder de Wet Kinderopvang (Wko) vallen, voldoen zij niet aan twee eisen in de Wet Kinderopvang. Inherent aan de aard van de opvang in opc's is de rol door de ouders van kinderen die in die voorziening worden opgevangen. Dit betekent dat zij niet kunnen voldoen aan twee wettelijke kwaliteitseisen: de opleidingseis voor beroepskrachten en het vaste gezichtencriterium. Desondanks maken zij aanspraak op kinderopvangtoeslag. Er zit zodoende licht tussen de bepalingen in de wet, waarin het voldoen aan kwaliteitseisen noodzakelijk is voor het recht op kinderopvangtoeslag, en de praktijk. Dit is een onwenselijke situatie. De regering heeft daarom de wens uitgesproken om de positie van opc's te formaliseren zodat zij hun bestaansrecht behouden. Met dit wetsvoorstel wordt uitvoering gegeven aan de afspraak uit het Regeerakkoord.

2. Wie zijn betrokken?

Naast de opc's zijn de toezichts-, handhavings- en uitvoeringspartijen die een rol toegewezen hebben gekregen op grond van de Wet Kinderopvang betrokken: de VNG, het college, GGD GHOR NL, de GGD, de Inspectie van het Onderwijs, de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) en de Belastingdienst.

3. Wat is het probleem?

De opvang die in opc's aangeboden wordt, valt onder de kinderopvang in een kindercentrum. Inherent aan de aard van de opvang in opc's, namelijk door de ouders van de kinderen die in de voorziening worden opgevangen, is dat opc's niet kunnen voldoen aan twee wettelijke kwaliteitseisen: de opleidingseis voor beroepskrachten en het vaste gezichtencriterium. Ouders die participeren in deze opvang maken desondanks aanspraak op kinderopvangtoeslag. Er zit zodoende licht tussen de bepalingen in de wet, waarin het voldoen aan kwaliteitseisen noodzakelijk is voor het recht op kinderopvangtoeslag, en de praktijk. Dit is een onwenselijke situatie. Om de opc's conform de afspraak uit het Regeerakkoord bestaansrecht te laten behouden, is het noodzakelijk om de opvangvorm opc in de Wko te formaliseren.

4. Wat is het doel?

Het doel van dit wetsvoorstel is de formalisering van opc's. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan twee belangen: enerzijds de wens voor hoge ouderparticipatie in de opvang van kinderen en anderzijds de verantwoordelijkheid van de overheid voor veilige en kwalitatief goede kinderopvang. Door formalisering van de opc's in de Wko doet de regering recht aan het jarenlange bestaan van opc's en de inzet en de rol van ouders bij het bieden van kinderopvang aan elkaars kinderen. Daarbij blijft de overheid verantwoordelijk voor een goed stelsel van kinderopvang en toezicht houden op de naleving van de in de Wko gestelde eisen ten aanzien van veiligheid en kwaliteit.

Ook is het belangrijk om een gelijk speelveld te behouden met andere kindercentra en te voorkomen dat andere aanbieders van kinderopvang gebruik maken van de uitzondering op de kwaliteitseisen die de opc's krijgen en daarmee de prijs en de kwaliteit in de professionele kinderopvang onder druk zetten. Daarom zijn aan de vrijstelling van de twee genoemde wettelijke kwaliteitseisen in het Besluit kwaliteit kinderopvang beperkingen en voorwaarden verbonden zodat opc's op alternatieve wijze er voor zorgen dat zij verantwoorde kinderopvang bieden.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Gegeven de verantwoordelijkheid van de overheid voor veilige en kwalitatief goede kinderopvang en het kunnen toezicht houden op de naleving van de in de Wko gestelde eisen ten aanzien van veiligheid en kwaliteit is het van belang dat de Wko het uitgangspunt is en blijft. Met de formalisering van de opc's in de Wko wordt het bestaansrecht van deze opvangvorm behouden onder toezicht en de verantwoordelijkheid van de overheid ten aanzien van veilige en kwalitatief goede kinderopvang.

6. Wat is het beste instrument?

De formalisatie van de opc's in de Wko is alleen mogelijk middels wijziging van wet- en regelgeving.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De opc's zullen moeten voldoen aan het wettelijk kader van de Wko om kinderopvang te kunnen aanbieden. Tegenover de gegeven vrijstelling van de twee genoemde wettelijke kwaliteitseisen zijn in het Besluit beperkingen en voorwaarden verbonden zodat opc's op alternatieve wijze er voor zorgen dat zij verantwoorde kinderopvang bieden. Hoewel dit wetsvoorstel geen significante wijziging in de huidige werkwijze van de opc's met zich meebrengt, moeten de opc's – een aantal aspecten van – het beleid dat zij – moeten gaan – voeren ten aanzien van verantwoorde kinderopvang vastleggen in het pedagogisch beleidsplan zodat daarop toezicht kan worden gehouden door de toezichthouder. Voor de overige bedrijven, burgers en professionals brengt dit wetsvoorstel geen verplichtingen met zich mee.

Voor de overheid heeft dit wetsvoorstel gevolgen voor de toezichts-, handhavings- en uitvoeringspartijen die een rol toegewezen hebben gekregen op grond van de Wet Kinderopvang. De uitvoeringstoetsen die uitgezet zijn bij deze partijen zullen deze gevolgen in kaart moeten brengen.

Er zijn geen gevolgen voor het milieu.